

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36

Krestova 36, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Identifikátor školy: 600 145 077

Zřizovatel:

Město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih, Horní 3, 700 30 Ostrava-Hrabůvka

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 11. - 14. ledna 2000

Čj.	146 58/00-05095
Signatura	on6ct109

Základní škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36, je úplná základní škola s právní subjektivitou (rozpočtová organizace). Ve školním roce 1999-2000 ji navštěvuje 648 žáků ve 26 třídách.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-22 ze dne 30. dubna 1996. Ve vybraných třídách se vyučuje podle učebního plánu pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy a výtvarné výchovy.

Výuka probíhá ve 14 třídách 1. stupně a 12 třídách druhého stupně. Vyučování 3 tříd prvního stupně se koná v budově školní družiny na ulici Mjr. Nováka 34, která je uvedena jako odloučené pracoviště školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Vyučování je v současné době zajišťováno 39 učiteli, z nichž 36 je odborně a pedagogicky způsobilých pro výuku na základní škole.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

V oblasti plánování a přípravy byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu. Ve všech navštívených hodinách byly plněny učební osnovy pro 1. - 9. ročník vzdělávacího programu Základní škola. Porovnáním tematických plánů a platných učebních osnov bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny a kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Pouze v jedné sledované hodině literatury nebyla výuka obsahově v souladu s předloženým a předmětovou komisí schváleným tematickým plánem, což bylo posléze konzultováno s vedoucí předmětové komise předmětu. Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematických plánech, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací. Plnění základních ukazatelů v oblasti plánování a přípravy výuky bylo potvrzeno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Všechny hodiny byly vedeny učiteli odborně a pedagogicky způsobilými ve smyslu platné právní normy. Z hlediska psychohygienických podmínek výuky lze konstatovat, že všechny učebny, ve kterých výuka probíhala, byly dle subjektivního posouzení esteticky upraveny. Odbornou učebnu jazyka českého škola nemá, k dispozici vyučujícím předmětu je kabinet češtiny. Audiovizuální ani výpočetní technika ve sledovaných hodinách nebyla použita. Sociodemografické podmínky neovlivnily průběh výuky.

Výuka byla dobře organizována, pokyny učitelů byly srozumitelné, požadavky přiměřené věku žáků. V úvodní části každé z vyučovacích jednotek byl stanoven didaktický cíl. Forma přednesu nové látky byla realizována metodami výkladu, rozhovoru se žáky, práce s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících. Ve všech hodinách byl uplatněn frontální způsob výuky. Učivo bylo interpretováno věcně správně, příklady funkční, žáci byli kontrolováni a podle potřeby opravováni, byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Aktivita žáků díky motivaci vyučujících dobrá. Ve všech navštívených hodinách byl čas určený na jednotlivé aktivity efektivně využit.

Při zkoušení byli vyučující objektivní, adekvátně klasifikovali a svůj verdikt zdůvodňovali, hodnocení mělo pozitivní charakter. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního projevu žáka. Zkoušení bylo prováděno ústní i písemnou formou. Z hlavních didaktických zásad byly respektovány zásady návaznosti a přiměřenosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována zejména dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována, učitelé respektovali osobnost žáků.

Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly rozvíjeny zejména při výkladu nového učiva, při kterém vyučující kladli otázky k dané problematice. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Všichni vyučující českého jazyka měli citlivý přístup k žákům, kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, převládal pozitivní vztah k výuce.

Na základě zjištěných poznatků je možno konstatovat, že při výuce českého jazyka je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako dobrá, oblast organizace, metod a forem výuky včetně kategorie motivace a hodnocení jako velmi dobrá, neboť při výuce byl aplikován dostatečný počet vyučovacích metod, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými, žáci byli kontrolováni, opravování a prokazovali většinou dobré znalosti. Oblast interakce a komunikace byla hodnocena rovněž jako velmi dobrá s převahou pozitiv, což mj. souvisí, jak shora uvedeno, s vcelku pozitivním vztahem žáků k výuce, pohotovostí a kvalitou vyjadřování vyučujících včetně možnosti vyjádření osobního názoru žáků.

Kvalita výuky českého jazyka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje od 4. ročníku dvěma cizím jazykům, angličtině a němčině. Větší zájem je o výuku jazyka anglického. Týdenní hodinové dotace odpovídají vzdělávacímu programu a výuka probíhá v souladu s tematickými a časovými plány. Předložené tematické plány pro výuku předmětu anglický jazyk v 4. a 5. ročníku sledují obsah používané učebnice (Angličtina pro 4. třídy ZŠ autorky Lacinové). V souladu s tematickým plánem i s výše uvedenou učebnicí jsou probírána samostatná přivlastňovací zájmena, která nejsou základním učivem 1. etapy vzdělávacího programu Základní škola, jde o rozšiřující učivo. Učebnice Angličtina pro 4. třídu je používána dokonce i v 6. ročníku, resp. v 7. ročníku. V tematických plánech pro výuku anglického jazyka ve vyšších ročnících (8. a 9.) je rovněž patrná orientace na používanou učebnici, k tak velkým přesunům základního učiva, které byly zjištěny v tematických plánech předmětu anglický jazyk v 4. až 6. ročníku, však nedošlo.

Žádná z vyučujících anglického a německého jazyka nezískala jazykové a metodické dovednosti potřebné pro výuku obou těchto předmětů studiem cizího jazyka na vysoké škole. Některé prohloubily své jazykové dovednosti studiem v kursech Služby školy Ostrava, resp. v jazykové škole a samostudiem. V průběhu hospitací prokazovaly dobrou aktivní znalost jazyka. Zvládly také hlavní metodické zásady výuky cizího jazyka.

K některým učebnicím anglického jazyka nepořídila škola odpovídající magnetofonové nahrávky. Náviku výslovnosti pomocí magnetofonu není zatím věnován ve výuce anglického jazyka dostatečný prostor. Obdobná je situace ve výuce německého jazyka. Spolu s učebnicí Das Deutschmobil je používána odpovídající zvuková nahrávka. V 5. ročníku k užívané učebnici Já a všechno kolem mne (MC nakladatelství, Brno 1994) nebyla zakoupena odpovídající nahrávka. Učebnice nemá doložku MŠMT ČR.

Navštívené hodiny anglického jazyka byly zčásti zaměřeny na opakování učiva. Malá pozornost byla vzhledem k charakteru hodin věnována získávání podkladů pro klasifikaci žáků.

Znalosti slovní zásoby a gramatiky byly sporadicky upevňovány zábavnou formou v hrách a soutěžích. Pro relaxaci a posílení cizojazyčného charakteru výuky byla zcela ojediněle zařazena píseň. V hodinách byly jen výjimečně využívány dialogy a poměrně malá pozornost byla věnována komunikativnímu cíli výuky cizích jazyků.

Základní pokyny a běžné fráze uváděly učitelky v cizím jazyce v hodinách němčiny a

v nejvyšších třídách při výuce anglického jazyka. V přiměřeném rozsahu se pokyny v anglickém jazyce objevily i v 4. ročníku. Hodiny anglického jazyka v 5. a 7. ročníku byly vedeny česky.

V souhrnu je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako ještě vyhovující, podmínky výuky jsou hodnoceny jako dobré. Organizace vyučovacích hodin, formy a metody výuky, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako dobré. Oblast komunikace a interakce je hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako dobrá.

Matematika

Inspekce hospitovala v 11 hodinách matematiky druhého stupně. Časová týdenní dotace vyučovacích hodin odpovídá realizovanému učebnímu plánu. Z časových a tematických plánů vyplývá, že učivo je členěno do jednotlivých ročníků v souladu s učebními osnovami tak, aby nedocházelo k obsahové duplicitě a výuka mezi jednotlivými ročníky byla kontinuální. Rozpis učiva v jednotlivých ročnících je proveden tak, aby bylo nejprve probráno učivo aritmetiky (resp. algebry) a pak učivo geometrie. S výjimkou 7. ročníků, kde je naplánováno málo vyučovacích hodin k zvládnutí učiva o zlomcích, a proto je výuka vzhledem k platným tematickým plánům opožděná, je vyučováno v souladu s časovými plány. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání a aktuálnímu složení tříd. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování.

Ve škole vyučuje matematiku pět odborně a pedagogicky způsobilých učitelek, jedna odborně způsobilá učitelka získala pedagogickou způsobilost pro vyučování na středních školách. Výuka probíhá ve třídách, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Učebny jsou vybaveny starším i novějším standardním školním nábytkem, úprava tříd má rozdílnou úroveň. Učebnice a sbírky úloh jsou novějšího data vydání a jsou podle finančních možností obnovovány a doplňovány. Kabinet je dostatečně vybaven pomůckami a didaktickou technikou.

Vyučování se řídilo jasnými, srozumitelnými a přiměřenými organizačními pokyny. Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Učitelky měly předem stanovené, čeho měli žáci dosáhnout. Tomu byl podřízen i výběr, sled a množství informací. V závislosti na probíraném učivu byly využívány převážně vyučovací metody vysvětlování, rozhovoru a samostatné práce žáků. Jedna vyučující zpestřovala výuku zadáváním přiměřeně náročných matematických hlavolamů. Používání učebnic, které až na jednu výjimku nahrazovaly sbírky úloh, umožňovalo žákům pracovat individuálním tempem. V 9. ročnících používali žáci textové pracovní materiály, které připravily vyučující v uvedených třídách. Jiné pomůcky a didaktická technika nebyly v průběhu inspekce ve výuce matematiky použity. Učitelky zohledňovaly individuální schopnosti žáků. V hodinách byl vyučovací čas využíván efektivně. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Žáci byli motivováni sdělením cíle vyučovací hodiny, kladením problémových otázek, častými pochvalami, povzbuzováním a převážně pozitivním hodnocením práce. Při nesprávném řešení složitějších úloh učitelky korigovaly postup buď individuálně nebo s celou třídou. Otázky a úkoly při zkoušení byly přiměřené, vyučující během řešení úloh poskytovaly pomoc. Klasifikace byla objektivní a spravedlivá a respektovala individuální dispozice žáků. V některých hodinách bylo využito metody práce s chybou. V závěru hodin učitelky hodnotily výkon žáků a analyzovaly nejčastější nedostatky.

Spolupráce a komunikace během vyučovacích hodin probíhala na základě jasných pravidel v atmosféře vzájemné důvěry, tolerance a respektu. Učitelky vyžadovaly na žácích jazykově

a věcně správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace vyučujících byly na odpovídající úrovni. Většina žáků měla k danému předmětu pozitivní vztah, který projevovali aktivitou a pracovitostí.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako dobrá, personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jako velmi dobrá, organizace, formy a metody výuky jako velmi dobré, účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu jako velmi dobré, úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelkami jako velmi dobrá.

Celkově hodnotí inspekce kvalitu výuky matematiky jako velmi dobrou.

Hudební výchova

V jednotlivých ročnících je plánované učivo sestaveno tak, aby bylo v rámci předpokladů učebních osnov pro třídy s rozšířeným vyučováním hudební výchovy zvládnutelné. Zahrnuje pěvecké, instrumentální, poslechové i hudebně pohybové činnosti a hudební nauku v poměrně vyrovnaném integrovaném celku, s mírnou převahou pěveckých činností. Časová dotace odpovídá požadavkům učebních osnov. Z hospitací provedených na obou stupních vyplývá, že kontinuita výuky hudební výchovy mezi jednotlivými ročníky je dodržována.

Ve všech ročnících je výuka zajišťována učiteli s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, sborový zpěv a hlasová výchova jsou na vysoké profesionální úrovni. Materiálně technické podmínky výuky jsou výborné, hudební výchova je realizována v jedné odborné a v jedné polooborné učebně, v nichž jsou soustředěny didaktické pomůcky a potřebná audiovizuální technika. Žáci mají k dispozici širokou paletu názorných pomůcek, rytmické nástroje, flétny, kromě tradičních hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara) je využíván i cimbál. Učebnice, sešity a notový materiál je zajištěn v dostatečném množství.

Hospitované hodiny hudební výchovy byly většinou velmi dobře metodicky připraveny, struktura hodin odpovídala výukovým cílům, didaktickým zásadám a psychohygienickým požadavkům. Hodiny byly, až na jednu výjimku, dynamické s efektivním využitím výukového času a s dostatečným prostorem pro individuální a skupinové aktivity. Výuka hudební teorie probíhala zábavnou formou, v dostatečné míře byly využity nástroje Orffova instrumentáře, ale také houslí a zobcových fléten. Jejich zapojení do výuky bylo funkční, u začínajících žáků byly upevňovány elementární dovednosti, u pokročilých byly požadavky přiměřeně odstupňovány. Po celou dobu vyučovacího procesu byli žáci aktivní, v jedné vyučovací hodině, v důsledku nevýrazné komunikace a nedůslednosti vyučujícího, byly zaznamenány problémy s pozorností a kázní.

Žáci byli v převážné většině pozitivně motivováni především pochvalou, uměleckým příkladem svých učitelů, přiměřenými úkoly a celkově příznivou atmosférou vyučování. V jednom případě snaha vyučující o motivaci subjektivním vyjádřením svého vztahu a prožitku z koncertu pěveckých sborů školy měla spíše demotivující účinek. Individuální dispozice žáků byly respektovány, byla průběžně oceňována jejich snaha a dobré výsledky. Ověřování znalostí při opakování a zkoušení mělo charakter aplikace učiva v konkrétních podmínkách. Ve výuce převažovalo pozitivní hodnocení s citlivou analýzou chyb.

Ve všech vyučovacích hodinách byly vytvořeny příznivé psychosociální podmínky, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla přirozená, založená na vzájemné důvěře a toleranci.

Ve většině sledovaných hodin se projeví výsledky důsledné a systematické pedagogické práce, zejména výborně osvojené pěvecké návyky, velmi dobrá hlasová, instrumentální a teoretická příprava žáků. Odborná erudice učitelů, výborné materiálně technické zázemí

a pozitivní motivace se odrážejí ve vysokém zájmu žáků o sborový zpěv a velmi dobrých výsledcích školy v této oblasti.

Kvalita výuky hudební výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám. Požadovaná časová dotace je dodržována, na druhém stupni je využívána dělená výuka. Stanovené výukové cíle a obsah učiva je v tematických plánech rozpracován do oblastí teorie a dějin výtvarného umění a do oblasti výtvarného osvojování skutečnosti prostřednictvím praktických výtvarných dovedností v rámci rozmanitých výtvarných technik. Kontrolou třídní dokumentace bylo zjištěno, že teorii a dějinám výtvarného umění je v mnohých třídách věnováno málo pozornosti.

Výtvarnou výchovu vyučují učitelé s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Pro realizaci výtvarné výchovy nejsou vytvořeny vhodné materiálně technické podmínky. K výuce jsou využívány učebny, které mnohdy nezajišťují dostatek prostoru pro vlastní tvůrčí aktivity žáků. Nejsou k dispozici vhodné pracovní stoly ani malířské stojany. Rozličný výtvarný materiál je zajišťován s obtížemi a z velké části je financován rodiči žáků.

Organizační struktura všech hospitovaných hodin byla obsahově i metodicky vyvážená, pokyny byly žákům prezentovány srozumitelně a přiměřeně věku i schopnostem žáků v jednotlivých třídách. Vstupní motivační metody byly účinné, vyučující dokázali vzbudit u žáků maximální zájem o výtvarnou činnost, což se pozitivně odrazilo ve velmi dobrých výsledcích. Byla zaznamenána vysoká efektivita vyučovacích hodin s výrazným individuálním přístupem a velmi dobrou aktivitou žáků. Organizace skupinové výuky ve dvou třídách umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, smysluplně vzájemně komunikovat k danému úkolu a cíleně spolupracovat. Učitelé v průběhu vyučování sledovali a průběžně hodnotili práci žáků, v případě potřeby dovedli poradit a korigovat případné nedostatky. Převažovalo pozitivní hodnocení, v závěru hodin se žáci sami podíleli na hodnocení své práce i práce svých spolužáků, což přispělo k formování sebehodnocení a odpovědnosti a zároveň přispělo k rozvoji komunikativních dovedností žáků. Na prvním stupni se výrazně projevila spontaneita a přirozenost výtvarného projevu, žáci jednoznačně projevovali pozitivní vztah k výuce.

Výtvarné práce žáků jsou v maximální míře využívány pro výzdobu chodeb, ve vstupní hale je stálá výstava výtvarných prací.

Výuka výtvarné výchovy ve sledovaných hodinách byla plánovitá, organizačně i metodicky promyšlená. I přes nepříznivé materiálně technické podmínky jsou zásluhou vyučujících dosahovány velmi dobré výsledky.

Úroveň výtvarné výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Cíle vyučovacích hodin byly zřejmé a jim odpovídal sled a výběr informací. Učitelé byli na jednotlivé hodiny zodpovědně připraveni a používali rozmanité metody výuky. Hodnocení žáků při opakování a zkoušení bylo objektivní a spravedlivé. Aktivita žáků byla přiměřená.

Na základě zjištění a hodnocení předmětů český jazyk, cizí jazyky, matematika, hudební a výtvarná výchova je úroveň plánování a přípravy výuky hodnocena jako dobrá, podmínky výuky jako velmi dobré, organizace, formy a metody výuky jako velmi dobré, účinnost motivace a způsob hodnocení jako velmi dobré, úroveň interakce a komunikace jako velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Základní škola se nachází v městském obvodu s vysokou koncentrací obyvatel v těsné blízkosti dalších základních škol. Na základě této skutečnosti jsou v celoročním plánu práce stanoveny koncepční záměry a priority školy. Koncepce vychází z realizovaných učebních plánů pro rozšířené vyučování hudební a výtvarné výchovy. Kromě zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu je jako dlouhodobá priorita stanovena výchova žáků ke vztahu k materiálním hodnotám, k občanství a zdravému životnímu stylu s důrazem prevenci negativních jevů souvisejících s projevy rasismu, netolerance a xenofobie a na prevenci projevů vandalství, brutality, šikanování mezi žáky, závislosti na návykových látkách a jiných závislostí. Na přání rodičovské veřejnosti je v odpoledních hodinách umožněna učitelům Základních uměleckých škol Ostrava-Hrabůvka a Ostrava-Vítkovice výuka hry na nástroj a hudební nauky. Stanovené koncepční záměry školy jsou rodiči i zřizovatelem podporovány, o čemž svědčí např. financování vybudování odborné učebny hudební výchovy zřizovatelem školy.

Vedení školy sestavuje střednědobé a roční plány na základě hodnocení uplynulého školního roku. Při stanovování strategických cílů je využíváno podnětů a návrhů metodických sdružení, předmětových komisí a pracovníků školy. Celoroční plán pokrývá celou organizaci práce, úkoly, kontrolní činnost, vzdělávání a výchovu žáků. Tento plán je konkretizován v týdenních plánech, které jsou doplňovány aktuálními úkoly.

Vyučování je realizováno podle schváleného vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola. Osmý rok probíhá ve vybraných třídách rozšířené vyučování hudební výchovy a šestý rok rozšířené vyučování výtvarné výchovy.

Časová dotace některých předmětů v učebním plánu 2. stupně je nevyvážená, a proto bude v příštím školním roce nutné zařadit 3 hodiny výtvarné výchovy do učebního plánu části stávající VIII. A třídy (část s rozšířeným vyučováním hudební výchovy) a 4 hodiny volitelných předmětů do plánů zbývajících současných osmých tříd (VIII. B a C). Časové a tematické plány jsou v souladu s realizovanými vzdělávacími programy a příslušnými osnovami, některé plány jsou pouze formální, řazení jednotlivých témat v některých předmětech je málo promyšlené (viz hodnocení kvality vyučování matematiky a cizích jazyků).

Při inspekci bylo zjištěno že ve třídě IV. C (25 žáků) není děleno vyučování cizího jazyka, což je v rozporu s příkazem ministra č. 10/1997, čj. 20425/97-70 ze dne 11. června 1997. Tato nesrovnalost byla napravena.

Zájmy a potřeby žáků jsou podporovány dostatečně širokou a pestrou nabídkou volitelných a nepovinných předmětů a kroužků.

Výchovná poradkyně má vypracován celoroční plán práce. Je vedena předepsaná dokumentace žáků se specifickými poruchami učení a jsou pro ně vypracovány individuální vzdělávací programy.

Kvalitu, rozsah a účelnost plánování hodnotí inspekce jako dobrou.

Organizování

Organizace školy vychází z vnitřního pracovního a organizačního řádu. Pro větší přehlednost je hierarchie funkcí zachycena v organizačním schématu. Písemně jsou stanoveny zodpovědnost a

rozsah kompetencí jednotlivých pracovníků školy.

Každodenní chod školy se řídí vnitřním řádem školy, který je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Řád je nevyvážený, protože nerespektuje práva žáků. Operativnost řízení je zajišťována pravidelnými provozními poradami a denním kontaktem s pracovníky školy.

Poradními orgány vedení školy jsou metodická sdružení (1. - 2. ročníků a 3. - 5. ročníků), předmětové komise (českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, přírodovědných, humanitních a výchovných předmětů) a pedagogická rada, která se schází šestkrát ročně.

Pracovníci jsou informováni vedením ústně a pomocí týdenních plánů. Aktuální úkoly a pokyny jsou zveřejňovány na informační tabuli ve sborovně školy. Žáci jsou informováni na vývěskách ve vestibulu školy, školním rozhlasem, třídními a vyučujícími učiteli.

Katalogové listy žáků jsou uloženy v sekretariátu školy v uzamykatelné skříni, důvěrné materiály o žácích jsou uloženy v pracovně výchovné poradkyně, osobní materiály pracovníků školy jsou uzamčeny v ředitelně školy.

Organizace vyučování žáků se řídí obecně závaznými právními předpisy.

Rodiče žáků informuje škola na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích. V případě potřeby si učitelé sjednávají s rodiči individuální schůzky nebo je informují telefonicky. Aktuální informace podává škola prostřednictvím žákovských knížek.

Spolupráce rodičů se školou není na úrovni, kterou by si vedení školy představovalo, i když rodiče na vyzvání ochotně pomohou při zajišťování mimoškolních akcí.

Škola se na veřejnosti prezentuje především svými dětskými pěveckými sbory, které pořádají koncerty pro žáky jiných škol a pro veřejnost. O aktivitách pěveckých sborů vedení školy informuje veřejnost prostřednictvím tisku. Žáci školy se úspěšně zúčastňují sportovních soutěží a olympiád.

Výroční zpráva je zpracována podle § 17e odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a poskytuje dostatek informací o uplynulém školním roce. Analýza zprávy je jedním z podkladů pro tvorbu plánu práce pro příští školní rok.

Rozhodnutí ředitele jsou jednoznačná, adresná a včasná. Podněty a připomínky spolupracovníků, orgánů státní správy a samosprávy slouží řediteli k dalšímu zkvalitňování práce školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů jsou inspekci hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení lidí uplatňují vedoucí pracovníci demokratický styl řízení, vzniklé úkoly řeší operativně a nové informace sdělují neprodleně. V případě nesplnění úkolů a přetrvávajících nedostatků postupují direktivním způsobem.

Pětkrát ročně se na pravidelných pedagogických radách projednávají a hodnotí výsledky výchovně vzdělávací činnosti pedagogů školy. Pro řešení aktuálních problémů a dalších záležitostí slouží pravidelné pracovní porady. Důležité informace jsou zveřejňovány v týdenních plánech nebo na informační tabuli ve sborovně.

Vedení školy využívá a podporuje iniciativu pracovníků, o čemž svědčí např. vybudované odborné učebny výpočetní techniky a hudební výchovy, poloodborné učebny českého jazyka a zeměpisu. Učitelé se zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle potřeb školy a na základě nabídky programů vzdělávacích institutů.

Začínající učitelky mají určeného garanta - zkušenou učitelku, která je metodickou rádkyní.

Vedení školy stimuluje pracovníky jak morálně, tak i hmotně. Hodnocení pracovníků je prováděno dvakrát ročně a závisí na něm výše osobních příplatků a odměn, které jsou stanovovány podle kritérií a metodiky uvedených ve vnitřním platovém předpisu na základě odborného hodnocení předsedů metodických sdružení a předmětových komisí a práce se žáky, která přesahuje rámec pracovních povinností. Kritéria pro stanovení osobních příplatků a odměn jsou všem pracovníkům známa.

Škola provádí pravidelně dvakrát ročně sebehodnocení v závěrečných zprávách stanovených zákonem, které jsou projednávány vedením se zaměstnanci. Podnětné připomínky a závěry jsou využívány pro přípravu následného celoročního plánu práce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ve škole je vypracován plán hospitací a kontrol pro školní rok 1999-2000, v jehož úvodu jsou stanoveny periodické kontrolní činnosti (kontrola plnění úkolů celoročního plánu, třídních knih a dodržování obecně závazných předpisů) a hospitační činnost vedení školy (maximálně 8 hospitací za měsíc).

Průběžnou a periodickou kontrolou pedagogické dokumentace jsou pověřeni ředitel a jeho zástupkyně. Při orientační inspekci byly zjištěny dílčí nedostatky ve vedení katalogových listů žáků a třídních výkazů, které se nevyskytují častěji, než je běžné na jiných základních školách (přelepování či přepisování chybných údajů, neúplné údaje o změnách ve složení tříd, chybějící čísla jednacích odkladů povinné školní docházky a opatření, podle něhož lze žáka 1. ročníku klasifikovat v 1. pololetí jedinou známkou).

Dále bylo zjištěno, že odklad školní docházky čj. 9/99 byl proveden až po začátku školního roku 1999 - 2000. V té době měl už být žák zařazen do 1. ročníku (mělo se zvážít rozhodnutí o dodatečném odložení povinné školní docházky).

Kontrolu výchovně vzdělávacího procesu provádějí ředitel školy a jeho zástupkyně. V průběhu inspekce byl zjištěn malý počet hospitovaných vyučovacích hodin, což zdůvodňuje vedení školy velkou nemocností v pedagogickém sboru v počátečních měsících školního roku.

Kontrolu hospodaření a provozu školy má v náplni práce ředitel. Hospodaření školy je také pravidelně kontrolováno zřizovatelem a příslušným školským úřadem. Vedení školy analyzuje výsledky kontrol, projednává je se zodpovědnými pracovníky a v případě zjištěných nedostatků přijímá opatření k jejich nápravě.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno na pravidlech, které tvoří komplex funkčně propojených úkolů, jenž zahrnují celou činnost školy. Vzdělávání probíhá podle schválených vzdělávacích programů, při tvorbě některých tematických plánů a určení hodinové dotace v 6. - 9. ročníku se vyskytly nedostatky, jak je uvedeno výše. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů a kroužků je dostatečná a pestrá. Zaměstnanci, žáci, rodiče a veřejnost jsou vedením školy informováni včas a v potřebném rozsahu. Motivační účinek na pracovníky školy mají stanovená kritéria hodnocení. V kontrolní činnosti vedení školy se vyskytly nedostatky, hospitační činnost má malou četnost.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- výrazné aktivity pěveckých sborů, pravidelné koncerty, které mají velmi dobrou úroveň a příznivý ohlas na veřejnosti
- ve spolupráci s Českým rozhlasem Ostrava vydala škola CD nosič s výběrem toho nejlepšího co nastudovaly pěvecké sbory školy

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Inspekční zjištění se kromě přímého pozorování v hospitovaných hodinách a rozhovorů s vedením školy a jejími pedagogickými pracovníky opírá o následující doklady:

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 18/03/99-65 ze dne 18. března 1999, včetně některých podkladů
- řád školy a rozvrhy žáků školy
- záznamy z pedagogických rad
- protokoly komisionálních zkoušek
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 9. ročníku v škol. roce 1999-2000
- povinná dokumentace školní družiny v školním roce 1999-2000
- výroční zpráva školy za školní rok 1998-1999
- tematické plány zpracované pro školní rok 1999-2000
- evidence problémových žáků a individuální plány
- celoroční plán práce školy ve školním roce 1999-2000
- další plány práce (plán kontrolní činnosti, plán práce výchovného poradce, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků)
- kritéria pro přiznávání odměn a osobních příplatků

ZÁVĚR

V práci školy byla zjištěna tato pozitiva a negativa:

Pozitiva

- realizací vzdělávacích programů s rozšířeným vyučováním hudební a výtvarné výchovy sehrává škola pozitivní roli ve výchově dětí, které žijí v městské části s vysokou koncentrací obyvatel
- bohatá mimoškolní činnost a úspěchy v celostátních soutěžích dětského pěveckého sboru,
- úspěchy sportovních družstev v soutěžích ostravských škol
- péče o zlepšování pracovního prostředí školy

Negativa

- nevyvážená časová dotace některých vyučovacích předmětů v 6. -9. ročníku
- málo promyšlené časové a tematické plány některých předmětů
- překročený počet žáků ve vyučování cizího jazyka v jedné třídě (již odstraněno)
- malý počet hospitací ve vyučování

Doporučení

- časové dotace v jednotlivých vyučovacích předmětech určovat v perspektivě čtyř školních roků
- tematické plány matematiky zpracovat tak, aby se aritmetické (nebo algebraické) a geometrické celky střídaly nebo byly probírány souběžně
- zpracovat tematické plány anglického jazyka podle závazného vzdělávacího programu (ne podle používaných učebnic)
- z didaktických důvodů snížit počet žáků ve výukových skupinách cizích jazyků
- pořídit v co nejkratší době příslušné magnetofonové nahrávky k používaným učebnicím cizích jazyků
- provádět plánované hospitace

Realizací rozšířeného vyučování hudební a výtvarné výchovy a s tím spojených aktivit škola sehrává výrazně pozitivní, nezastupitelnou roli ve výchově a vzdělávání dětí v městském obvodu Ostrava-Hrabůvka. Kvalita vzdělávání v okruhu vybraných vyučovacích předmětů je hodnocena jako velmi dobrá. V řízení školy, které je promyšlené, se vyskytly dílčí nedostatky v plánování a v kontrolní činnosti. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávací práce. Na základě všech zjištěných skutečností je Základní škola Ostrava-Hrabůvka, Krestova 36, hodnocena inspekčním hodnotícím stupněm velmi dobrý.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl	Lubomír Kratochvíl v. r.
Členové týmu	Mgr. Karel Mareš	Karel Mareš v. r.
	PhDr. Alice Strnadlová	Alice Strnadlová v. r.
	Mgr. Vladislav Vančura	Vladislav Vančura v. r.

V Ostravě dne 8. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 3. 2000

Razítko

Mgr. Zdeněk Korpas

Zdeněk Korpas v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	28. březen 2000	146 122/00-10023
Zřizovatel	28. březen 2000	146 123/00-10023
Rada školy	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nepodány.